

Taboac

¡Libres del mundo, uníos! Por Dios - Pueblo - Patria!

1971

EL FORTIN

Št. 10

TABOR je glasilo Združenih slovenskih protikomunistov • TABOR je last in vestnik Zveze D. S. P. B. Tabor • Mnenje Z. D. S. P. B. Tabor predstavljajo le članki, ki so podpisani od glavnega odbora Zveze. • Izdaja ga konzorcij. Predsednik inž. Anton Matičič. • Urejuje uredniški odbor; odgovorni urednik Adolf Škrjanec, za lastništvo Ivan Korošec, upravnik Božo Šušteršič.

—::—

TABOR is the voice of the Confederation Tabor of the United Slovene Anticommunists

—::—

TABOR es órgano de la Confederación Tabor de los Anticomunistas Eslovenos Unidos. • Director: Ing. Antonio Matičič, Ramón L. Falcón 4158. Buenos Aires, Argentina

—::—

Imprenta: Talleres Gráficos Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina, T. E. 33-7213

—::—

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 1.109.310

—::—

Naročnina: Južna Amerika 10 pesov Ley 18.188, odn. enakovrednost v dolarju; USA in Kanada 4.— dolarje letno, zračno 7,00 dolarjev; Anglija in Australija 1 funt šterling; Evropske države 3 dolarje.

—::—

Naročila, reklamacije, nakazila, dopise in ostalo pošto pošiljajte na naslov: inž. Anton Matičič, Igualdad 1110, José L. Suárez FNGBM, Pcia. de Buenos Aires, Argentina. Telefon: T. E. 796-7513.

NASLOVNA SLIKA

Hitre premične motorizirane enote so bile pomemben dejstvenik v slovenskem domobranstvu, ki je navzlic skrajno protivnim psihološkim okolnostim tuje okupacije, katero so komunisti perfidno izkoristili v svoje zločinske svrhe, ob podpori ogromne večine slovenskega naroda iztrebljalo krvave lakaje mednarodne rdeče zarote iz naše svete zemlje ter tudi s tem dalo svetel zgled vsem, ki so tudi danes na straži svobodnega človeštva proti istim zarotnikom na vseh koncih sveta. Zakaj vse grmade laži in vsa sodobna poštimovstva ne bodo mogla nikdar prevpiti dejstva, da so se komunisti proti volji poštenega slovenskega naroda ter z dotlej nikdar vidnim krvavim nasiljem polastili naše domovine šele po vojni in samo zaradi tragične politične popoglavosti takranih vodnikov velikega svobodnega sveta.

Svobodni sveta,
združite se!
Za Boga,
Narod, Domovino!

Octubre 1971

BUENOS AIRES

Oktober 1971

EL LENINISMO Y AMERICA LATINA

Poco después de celebrarse el XXIV Congreso del Partido Comunista de la Unión Soviética, varias instituciones y organizaciones rusas se pusieron de acuerdo para efectuar una reunión especial consagrada al tema "El leninismo y América Latina." La sección extranjera del secretariado del Comité Central del P. C. soviético, el Instituto de América Latina, la Asociación Soviética para las relaciones con el extranjero, las diversas Asociaciones de Amistad ("URSS—México", "URSS—Chile", "URSS—Uruguay", "Amistades Soviético—cubanas", etc), todas participaron en la organización de esa Conferencia, celebrada en Moscú y cuyos trabajos duraron varios días. Las delegaciones latinoamericanas se compusieron de tres categorías diferentes de representantes: 1) los dirigentes de los P. C. que habían ido a Moscú para tomar parte en el XXIV Congreso soviético y que continuaron allí para participar en dicha Conferencia sobre la influencia del leninismo en América Latina; 2) los especialistas del marxismo y del movimiento obrero en América Latina, reclutados especialmente entre los profesores y los periodistas, y 3) los enviados de las distintas asociaciones culturales que mantienen lazos entre el continente latinoamericano y la Unión Soviética.

El primer informe, presentado por V. Volski, uno de los principales responsables del Instituto de América Latina en Moscú, insistió sobre los éxitos logrados para la causa del leninismo en los países latinoamericanos, citados según el siguiente orden: Cuba, Chile, Perú y Bolivia (país mencionado por haberse celebrado la Conferencia antes del último golpe de Estado). Otro representante soviético, S. Semenov, se refirió luego a los "Factores objetivos en el proceso revolucionario en América Latina", es decir, sobre el papel dirigente de la clase obrera y de los P. C. en la acción revolucionaria llevada a cabo en ese continente. Por último, el tercer portavoz soviético, A. Schulgovski, presentó su informe sobre los problemas y la estrategia de la lucha antiimperialista en Latinoamérica.

De los 27 informes presentados en esta Conferencia, sólo uno pro-

cedía de un latinoamericano: Teodosio Varela, miembro del Comité Central del P. C. de Colombia, que habló de los monopolios y del capitalismo de Estado en su país. Respecto a todo lo demás los informantes fueron los soviéticos, limitándose los latinoamericanos a ser simples oyentes. Incluso el informe sobre el desarrollo del proceso revolucionario en Cuba fue confiado a un ruso, B. Nikiforov, así como el análisis del proceso revolucionario que actualmente se desarrolla en Chile. Hasta en las discusiones hubo mayor número de oradores polacos, checoslovacos, alemanes del Este y rumanos, que latinoamericanos, hasta tal extremo que esta Conferencia fue transformada de hecho en unas cuantas sesiones de endoctrinamiento de los latinoamericanos, obligados a aprender el sentido de los acontecimientos en su propio continente explicado por los comunistas europeos.

LENINIZEM IN LATINSKA AMERIKA

Samo malo po XXIV. kongresu KP Sovjetske zveze so se sporazumele razne sovjetske ustanove in organizacije ter so sklicale poseben sestanek posvečen temi: „Leninizem in Latinska Amerika“. Inozemski oddelek CK KP SZ, Inštitut za Latinsko Ameriko, Sovjetsko društvo za odnose z inozemstvom, in razna društva prijateljev (SSSR—Mehika, SSSR—čile, SSSR—Urugvaj, Sovjetsko—kubanska prijateljstva, itd.) so vsa sodelovala pri organizaciji te konference, ki je preveda bila v Moskvi in je trajala več dni.

Zastopstvo Latinske Amerike so sestavljale tri različne kategorije: 1) Voditelji komunističnih strank, ki so po XXIV. kongresu KPSZ ostali v Moskvi na tej konferenci o uplivu leninizma v Latinski Ameriki; 2) strokovnjaki za marksizem in delavska gibanja v Latinski Ameriki, izbrani posebno izmed profesorjev in časnikaerjev in 3) zastopniki raznih kulturnih društev, ki vzdržujejo zveze med latinsko Ameriko in Sovjetsko zvezo.

Prvo poročilo je podal V. Volski, eden glavnih voditeljev moskovskega Inštituta za Latinsko Ameriko. Poudarjal je dosežene uspehe leninizma v raznih tamošnjih državah, ki jih je naštel po naslednjem vrstnem redu: Kuba, Čile, Perú in Bolivija (to je omenil, ker se je konferenca vršila pred zadnjim vojaškim udarom).

S. Semenov, drug sovjetski predstavnik je razpravljaval o temi „Objektivni faktorji v revolucionarnem procesu v Latinski Ameriki“, kar z drugimi besedami povedano pomeni razpravo o vodilni vlogi delavskega razreda in KP v revolucionarnih akcijah, ki se dogajajo na tem kontinentu.

A. Šulgovski, tretji sovjetski govornik, je podal poročilo o problemih in strategiji protimperialistične borbe v Latinski Ameriki.

Sedemindvajset poročil je bilo podanih na tej konferenci, a samo eno

izmed njih je podal Latino-amerikanec Teodozij Varela, član CKKP Kolumbije, ki je govoril o monopolih in državnem kapitalizmu v svoji državi.

Kar se vsega drugega tiče, so bili poročevalci sovjeti, Latino-amerikanci pa so smeli biti le navadni poslušalci. Celo poročilo o revolucionarnem razvoju na Kubi je podal Rus B. Nikiforov. Prav tako se je zgodilo z analizo revolucionarnega procesa, ki se sedaj razvija v Čilu. Tudi v razpravah je bilo število poljskih, čeških, vzhodno-nemških in romunskih govornikov večje, kot onih iz Latinske Amerike. Toda to se je zgodilo v taki meri, da se je ta konferenca praktično spremenila v vzgojni tečaj za Latino-amerikance, ki so bili praktično primorani naučiti se potek dogodkov na svojem lastnem področju tako, kot so jim ga razlagali evropski komunisti.

NEKAJ O SLOVENSKEM ZAVETIŠČU DR. GREGORIJA ROŽMANA

V Svobodni Sloveniji števil. 37 z dne 16. septembra t. l. je bil objavljen članek o Slov. zavetišču dr. G. Rožmana, ki ga je napisal —er in ga zaradi aktualnosti v celoti ponatiskujemo. (Op. ur.)

Vsaj vsako nedeljo se gotovo srečamo z našim zavednim rojakom g. Matevžem Počočnikom. Vedno nasmejan, vedno dobre volje, je eden tistih članov naše skupnosti, ki je kljub gospodarskemu uspehu v novi domovini ostal naše gore list. Zato nam ni bilo težko dobiti primerne prilike, da smo ga ustavili za kratek razgovor.

„Gospod Počočnik, vemo, da ste predsednik upravnega odbora Zavetišča dr. Gregorija Rožmana. Ali bi nam lahko odgovorili na nekaj vprašanj, ki verjetno ne zanimajo le nas, ampak vso našo srenjo?“

„Da, zakaj pa ne, kar začnite, prosim“, je bil odgovor.

„Kako se je rodila ideja o Zavetišču?“

„Verjetno ni človeka med nami, ki ne bi kdaj pomislil, kam z našimi ostarelimi rojaki, upokojeni in podobnimi, ki nimajo na starost nikogar, ki jim bi stal ob strani. Takih je že sedaj veliko in jih bo vedno več. Dosedaj so se zatekli v tukajšnje ustanove, toda vsi so tožili nad pomanjkanjem slovenske domačnosti in toplote. Končno je skupina požrtvovalnih članov slovenske skupnosti sprožila idejo o slovenskem zavetišču in ta zamisel, hvala Bogu, ni padla popolnoma na peščena tla. Ne bi se rad spuščal v podrobnosti o začetnih težavah, o mnogih razočaranjih, pa tudi o marsikaterih veselih dogodkih: Zavetišče je zaživelo in naš pogled mora biti uprt naprej.“

„Pravite, da je zavetišče zaživelo. Bi mi lahko povedali, kakšno je trenutno gospodarsko stanje zavetišča?“

„Zavetišče, ki ima pravno osebnost, poseduje večje zemljišče z manjšo stavbo. Vrednost obojega bi ocenil na nekako 8 do 10,000.000 pesov. Imamo okrog 1,000.000 dolga, približno enako vsoto pa pripravljamo za prve stroške nove gradnje.“

„Torej mislite graditi. Povejte, prosim, kakšna bo stavba in za koliko ljudi?“

„Načrt je napravljen za stavbo s pritličjem in enim nadstropjem. Zemljišče, ki sem ga omenil, meri 30 m v širino in 50 m v globino. Zazidati mislimo pročelje v celoti in 12 m v globino, pokriti torej 360 m². V pritličju bo 9 sob, kuhinja, soba za prvo pomoč, jedilnica, knjižnica in kapela. V prvem nadstropju pa bo stanovanje za sestre in 12 sob. Načrt je pripravljen še za drugo nadstropje, kjer bi bilo lahko 18 sob, ki bi se dozidale mogoče pozneje, če bi gmotna sredstva dopuščala in se pokazala potreba.“

„Načrt je zelo ambiciozen. Ali ga boste zmogli?“

„Z lahkoto, če bodo pomagali vsi rojaki, brez razlike. Ravno pri tem delu lahko pokažemo, ali smo Slovenci zmožni narediti nekaj skupnega. Smo moderni, socialno čuteči, delovni, pravični, prebrisani, kot je dejal Vodnik, toda strankarski in zagrizeni, kot sem nedavno nekje bral. Pri vsaki akciji bližnjega vidimo neke tajne namene in jo skušamo podzavestno zavirati, pa če je še tako pametna in potrebna. Mislim, da je čas, da enkrat to prebolimo. Pri Zavetišču bodimo le Slovenci, zlasti pa le ljudje, ki čutijo s svojim bližnjim.“

„Govorili ste preje o sestrah. Ali obstaja kakšna možnost, da bi prišle?“

„Naša želja je, da bi zavetišče vodile sestre in sicer po možnosti slovenske usmiljenke. V ta namen smo pisali njihovemu predstojništvu v Ljubljano, od koder čakamo odgovora.“

„Nalezli smo se vašega optimizma in že vidimo zgradbo pred seboj. Vendar se nam zdi, da je to šele začetek. Kaj pa vzdrževanje tako velikega obrata?“

„Prepričan sem, da z vzdrževanjem ne bo težav, ko bo enkrat Zavetišče delovalo. Danes je socialno zavarovanje že toliko organizirano, da ni skoraj nikogar, ki ne bi dobival pokojnine. Zato bo pač vsak stanovalec moral plačevati oskrbovalnino. Če bi bil pa kdo res popolnoma brez sredstev, bi pa plačevalo zanj Zavetišče. Pri tem upamo na podporo naših ljudi, saj imamo že nekaj prijavljenih, ki so pripravljeni podpirati po enega stanovalca.“

„Stopimo še korak naprej. Ali je mišljena kaka zaposlitev za bodoče zavetiščnike?“

„Na kako vrsto zaposlitve bi bilo vsekakor treba misliti, ker človek

zboli v popolnem brezdrlju. Res bi bilo lepo, ko bi moglo Zavetišče kupiti sosednje zemljišče v izmeri 2.300 m², kjer bi lahko pridelovali povrtnino vsaj za lastno potrebo. Toda zaenkrat smo to misel morali opustiti, ker bi morali odložiti zidavo za več let, če bi kupili to zemljo. Trenutno je še naprodaj, mogoče nas bo počakala.“

„Kaj pa z zdravniško oskrbo?“

„Zavetišče ne bo nikak sanatorij ali hiralnica, ampak kot že ime pove, skupen dom za starejše ljudi. Za lažje boleznj je predvidena bolniška soba z eno posteljo. Vse resnejše slučaje pa bo treba odpraviti v bolnišnico.“

„Ali bi radi še kaj dodali, g. Potočnik?“

„Da. Ker je že več prosilcev za sprejem, bi rad povedal, da ne bo igral nobene vloge čas prijave, ampak da bo odbor vsak primer pretehtal in se po potrebi posvetoval. Predvsem bi se pa rad obrnil na vse naše rojake, zapišite, če hočete, z vročo prošnjo. Vse ogromno delo je na skrbi nekaj odbornikov. Manjka nam sodelavcev. Manjka nam poverjenikov v posameznih krajih. Manjka nam ljudi, ki bi organizirali nabirke, končno manjka ljudi, ki bi vsaj z dobro besedo širili idejo Zavetišča. Vse, ki bi bili pripravljeni sodelovati, prosim, da se prijavijo pri katerem koli odborniku ali pa na telefon 653-7793 od 7—12 in 13—18, oziroma na telefon 653-8234 od 12—13 in 18—22. Hvala lepa, nič več.“ -er

Rudolph F. Lukež

SUVERENOST SLOVENSKEGA NARODA

Spominu očeta, kateremu so bile te misli zelo pri srcu.

Marsikdo se danes sprašuje, kaj pomeni beseda suverenost. To vprašanje si zastavlja stari angleški narod prav tako kot tudi najbolj primitivni ljudje novih malih držav v Afriki, ki se niti narod imenovati ne morejo.

Pred nedavnim je bila debata — in se še vedno nadaljuje — v angleškem parlamentu glede vstopa Anglije v Evropski skupni trg. Kot vsi vemo, je proti temu koraku v Angliji precejšnja opozicija ravno zaradi pojmovanja suverenosti. Tako je angleški zunanji minister Sir Alec Douglas-Home vprašal: „What is sovereignty?“ („Kaj je suverenost?“) Dal je tale odgovor: „It is the right and ability of a nation to decide on its interest and to pursue them. It is to enhance that ability to command our future and fortune that we seek entry into Europe.“ (Plan Dealer, 6/6/71) („Je to pravica in možnost naroda, da sam odloča o svojih intresih, ki naj jih tudi

skuša doseči. Ker bi se možnost, da bomo sami gospodarji svoje bodočnosti in sreče še povečala, zato iščemo pot za vstop v Evropo.“)

Zato se ne smemo čuditi, če se tudi mi sprašujemo, kaj beseda suverenost pomeni. Pregledal sem International Encyclopedia of Social Sciences ter tudi Encyclopedia of Social Sciences in povsod sem našel več ali manj isto, namreč da je po mednarodnem pravu splošno sprejeto, da narod mora biti suveren, to je imeti mora to **osnovno kvalifikacijo**, da se sploh lahko šteje med polnopravne člane **družine narodov**. Tak je položaj v svetu za mnogo let; to je v moderni dobi človeka; se pravi, tudi v letih, ko se je naš narod boril za svoj obstanek za časa druge svetovne vojne, pa četudi je moral organizirati Slovensko domobranstvo v skladu z najboljšimi interesi naroda. Vprašanje pa je, ali slovenski narod sploh spada v družino narodov v **legalnem smislu**? Morda je v tem vprašanju tudi odgovor na naše velike narodne tragedije; med njimi tudi na pokol naše najboljše in najbolj idealne mladine.

Suverenost vedno pomeni neko najvišjo obliko vladavine in neke vrste legalno avtoriteto. Je važnega pomena v mednarodnem pravu, v politični filozofiji, in v konstitucionalnem pravu. V demokraciji suverenost pripada narodu. Subjekti, katerim pripadajo **pravice** in **obligacije**, kot so definirane po mednarodnem pravu, pa so države. Neka skupnost ni kar enostavno država, razen, če ni neodvisna od legalne kontrole katerekoli druge skupnosti, in razen, če ni legalno svobodna, da določi sama svoje odnose z vsemi drugimi skupnostmi. V tem primeru je beseda skupnost rabljena bolj v pomenu naroda. Lahko pa taka skupnost do gotove meje omeji svojo svobodo; kontraktno, oziroma prostovoljno. Take primere imamo danes v Evropi.

Suverenost se deli tudi na tri različne vrste: Notranja suverenost (vsaka država ima suvereno skupnost, priznano po mednarodnem pravu), Zunanja suverenost in napol-suverenost (semi-suverenost), kot so protektorati. Za notranjo suverenost je važno, da si suverena skupnost lahko sama izbere obliko vlade kot skupnost, ne kot stranka, in da ureja kot želi svoj lastni teritorij (ozemlje), osebne in lastninske odnose svojih državljanov in podložnikov v toliko, v kolikor te pravice ne spravljajo v nevarnost miru in varnosti drugih držav (states).

Vidimo torej, da je beseda suverenost premnogokrat zelo zlorabljena. Prav gotovo pa je zlorabljena danes tudi v Sloveniji in Jugoslaviji, kjer narod pod komunistično vladavino nima pravice do svobodnega izražanja v smislu idej suverenosti. Zato je prav, da tudi naša organizacija ZDSPB Tabor odločno zapiše besedo o **suverenosti slovenskega naroda**.

Če narod ni suveren, ga sploh ne štejejo med enakopravne narode sveta; tedaj lahko z našim pisateljem Ivanom Cankarjem samo še tožimo, da smo bičani hlapci in pa da je ta burka stara že tisoč let.

Domobranci niso bili takšni; bili so tisti Slovenci, ki so za slovensko suverenost umrli, ker so hoteli pokazati svetu, da ima tudi slovenski narod

pravico do svoje odločbe, da brani svoje interese, in da ni lutka vseh mogočih tujih spletkarij in zlorab.

Zato je naša organizacija nekako poklicana, da se jasno in brez strahu izjavi za slovensko suverenost. Končno to ni nič posebnega; bilo bi le definitivno potrdilo naše domobranske borbe, da je bila prava in pravična. Nihče več domobrancem ne bi mogel očitati „kolaboracionizma“. S tem se pokaže slovenstvo! Čiste namene domobrancev in njihovega generala Rupnika je treba zavarovati le na ta način. Zakaj najvišji namen naroda je: **biti suveren!** In to so pokazali domobranci, ko je bil čas najtežji. Zato se tega ne smemo izogibati.

Definicija suverenosti pa naj bi se glasila takole: Suverenost je pravica in možnost naroda, da na svoboden način sam odloči o svojih interesih, katere lahko tudi skuša uresničiti kot **enakovreden in mednarodno priznan član družine narodov.**

Ob tem razmišljanju lahko ponovno vidimo, zakaj si Angleži niso delali nobenih problemov ob vrni:vi slovenskih domobrancev v roke Titovih rabljev. Slovenci namreč nismo bili priznani kot narod; in tako noben drugi narod ni bil obvezan, da bi se držal mednarodnih zakonov in navad v obvešanju s slovenskim narodom.

Prav ima Cankar, ko jadikuje o našem narodu kot nekem brezpravnem revežu. Mi pa hočemo, da smo pravni narod. To so dokazali domobranci. Njihova smrt je to le še potrdila. **Odločiti se za slovensko suverenost bo najlepši in najbolj dragocen venec, ki ga lahko položimo na njihove grobove širom Slovenije.**

J. L. Verinov

Vzdih

V tiho noč cveto mi sanje...
sanje goreče
sanje drhteče
po sreči...

V jutro rano zoro mi brsti spoznanje
senc samote
brez toplote
ljubezni.....

Zdaj v vrtincu dneva
duša moja joče
sanj brez jutra hoče
v objemu zemlje.

NEPOZABNIM V SPOMIN

(Konec)

Poslovil sem se od njih in šel v neko hišo, ki so mi jo poiskale. Kmalu pridem tja, kjer se umijem. Očistijo mi rane. Dobim drug površnik. Domače dekle mi da še srebrno verižico s svetinjico Marije, ki naj me čuva; in zopet grem naprej v drugo hišo, kjer so me že čakali, in kjer naj bi tudi ostal nekaj časa skrit.

Šel sem na hlev in bil tam čez dan. Bilo je tako temno, da niti čitati nisem mogel. Tudi kaditi so mi prepovedali, ker so se bali, da ne bi kaj zažgal. Nič kaj mi ni dišalo to skrivališče. Tudi sem se že precej pozdravil; vsaj počutil sem se že precej bolje. Zato sem sklenil ponoči zapustiti dolino in oditi v hribe, kjer bom bolj svoboden in tudi bolj varen. Moram priznati, da sem imel grozen strah, priti še enkrat v roke rdečim. Zvečer povem tem ljudem da ponoči odidem, in se zahvalim za uslugo, ki so mi jo storili, in ki so jo bili še pripravljeni storiti. Želeli so mi največ sreče in me povabili, da lahko pridem, če bom v potrebi.

Celo noč sem hodil in šele ob jutru prišel do cilja k nekemu kmetu, pri katerem sem se nameraval nekaj časa skrivati.

Dva dni sem bil na hiši, potem pa sva sklenila z gospodarjem, da si skupljem skrivališče v zemlji kakih 100 metrov od hiše ob studencu. Nekaj dni sem kopal skrivališče — pa vedno premišljeval, koliko časa se bom moral tako skrivati. Nisem se bal osamljenosti; saj bi lahko vasoval po hribovskih kmetijah. Poznal sem vse hiše po hribih in tudi ljudje so me poznali iz domobranskih patrol, pa tudi še od prej, ko sva z očetom kupovala drva in jih tam vozila.

Pa nisem bil zadovoljen živeti tako brez novic s Koroške. Res sem dobil Poročevalca, pa na to, kar je pisalo v njem, nisem nič dal. Naganjal sem kmeča, da je spraševal okoli, če so še kateri transport domobrancev vrnili; pa ni nič izvedel.

Tisti dan sem delal do kake 4. ure popoldne, vzel kramp in lopato in nezal kmetu rekoč: „Ne bom delal več skrivališča... Grem takoj na Koroško.“

Potem sem se obrnil, nekaj pojedel, se zahvalil za pomoč in odšel. Hodil sem do noči po gozdovih. Ko se je stemnilo, sem se spustil v dolino ter šel najprej proti Kranju po uro in slike, ki sem jih oddal v gradu onemu partizanu s prošnjo, naj te stvari takoj odda doma. Pa fant je naredil po svoje. Doma je povedal samo to, da ima neke moje stvari, in da so me pač ubili. Tako sem napravil zastoj tako dolgo pot.

Vso noč sem hodil in šele ob jutru prišel do cilja k nekemu kmetu,

v kateri sem bil preko dneva. Ko kličem pri neki hiši, se oglásijo z vprašanjem, kdo sem. Povem jim ime. „Strah,“ pravi gospodinja. „Zakaj hodiš nazaj; saj ti nismo nikdar nič žalega storili.“ Je pač mislila, da sem prišel z drugega sveta.

Kaj sem hotel? Šel sem naprej. Že se je precej danilo, ko sem se splazil na neki hlev in gledal čez odprtino na dvorišče, da sem pač poklical prvega, ki je prišel v hlev. Ko pride k meni, me spozna, me objame in zbeži nazaj po stopnicah. Kmalu privede še druge domače. Kako veseli so bili, ko so me zagledali. Da sem le še živ, so pravili. Povem jim, da grem na Koroško, in jih prosil, če mi lahko dajo kaj za na pot. Dali so mi obleko, pa 200 cigaret. Nahrbtnik s hrano pa da bodo pripravili za drugi večer, ko bom prišel mimo in ga bom vzel s sabo.

Tisti večer sem hotel obiskati še nekega dobrega prijatelja. Splazim se na hišo, in v jutru, ko je vstal, sem se mu pokazal. Prav nič se ni začudil, ko me je zagledal, čeprav so mu nekateri povedali, da so me videli, ko so me ubili.

Bila je ravno nedelja; tako je imel čas, da sva lahko govorila. Zvečer sem se poslovil od njega in šel po nahrbtnik na dotično mesto, ki je bilo določeno, da ga vzamem. Bil je dobro obložen.

Do Koroške je bilo še daleč. Izbral sem si pot, ki mi je bila kolikor toliko znana: Koroško sedlo, čez Dolge njive, Kamniško sedlo, v Logarsko dolino in severnozpadno od Mežice perkoračiti mejo. Seveda sem imel še postranske načrte, če bi slučajno naletel na zapreke. Nabolj me je skrbela pot od škofje loke do pod Kravca; to je prehod doline.

Čevlje sem navezal zadaj na pas in šel kar bos po cesti čez Ratače, Jeprco, v Smladnik čez most, od tam pa proti severu. Za cilj sem si vzel Cerklje. Do Smladnika sem hodil po cesti. Seveda sem se moral večkrat umakniti avtomobilom; pa sem vseeno napredoval precej hitro. V Smladniku sem moral nataktniti čevlje, ker so me noge že tako bolele, da nisem mogel več zdržati bos.

Potem je šlo slabše. Po cesti nisem več upal, ker je škripal pesek; drugih poti pa nisem poznal. Začel sem iti naravnost čez polje. Smer mi je kazal Krvavec, ker so se v jasni noči videli njegovi obrisi. Do polnoči pa je padla megla in s tem sem izgubil vsako smer. Taval sem še kako uro naokoli, potem pa spoznal, da ne bom prišel do cilja, in da je najbolje, da se ustavim in počakam dneva, ko se zopet lahko usmerim po hribih.

Kako žalostno je to, da sem Gorenjec, pa nisem poznal Gorenjske; kaj šele os'alo Slovenio. Sklenil sem, da bom pozneje, ko bom zopet doma, obhodil vso Slovenijo. Saj sem bil že večkrat v Cerkljah in s kolesom čez Kranj in šenčur, pa si nisem prav nič zapomnil leg vasi in njih imen, kar bi sedaj tako rabil. Vedel sem, da je ta kraj 95% protikomunističen, pa vseeno nisem upal nikjer povprašati.

Tako ostanem v nekem gozdu in počakam jutra. Zjutraj je začel tako padati dež, da tudi ob dnevu nisem videl nobenih hribov. Hodil sem

po gozdu, prišel do neke poti in čakal, da pride kak človek, da ga vprašam kje sem. Kmalu pride kmet s koso na rami in grem k njemu. Nahajal sem se severno od šenčurja. Šel sem z njim do vasi, jo obšel, prešel glavno cesto na Kranj in se ločil od kmeta, ki je šel v vas. Naročil mi je še pozdrave za Kristančeve na Koroškem in že sem bil zopet sam.

Hodil sem po gozdu kraj ceste proti Cerkljam in kmalu začel srečavati ljudi ki so nabirali gobe in delali po gozdu. Nisem si več upal počakati noči v tem gozdu. Preveč ljudi me je že videlo. Če bi me kdo izdal, ne bi mogel pobegniti. Kesal sem se, zakaj si nisem „izposodil“ brzostrelke pri kakem rdečem oficirju, kakor mi je svetoval prijatelj in tudi pomagati je bil pripravljen. Koliko manj skrbi bi imel!

Med Cerkljami in češnjevkom sem šel na polje, se plazil med njivami in čakal, da prekoračim cesto in ostalo polje in tako pridem v gozd pod Krvavcem. Večkrat sem že začel teči proti cesti, pa se zopet umaknil, ko sem videl partizane s kolesi ali avtomobili. Ljudje, ki so delali po polju, so stali in me gledali. Nisem smel več čakati. Pognal sem se čez cesto, bežal še kakih 500 metrov do pod hriba, hotel preskočiti jarek, ki teče pod hribom, pa mi je zmanjkalo moči, da sem padel v sredino vode. Hitro se skobacam iz jarka, pogledam nazaj, če kdo hiti za mano. Nič nisem opazil. Grem naprej v hrib. Rešen sem bil.

Počasi hodim naravnost v hrib. Dvanajst je bila ura, ko pridem do neke vasi vrh hribčka in grem v prvo hišo. Zaželel sem si malo gorkega mleka. Med vrati naletim na gospodinjo, ki me nagovori: „Kje ste pa bili, tovariš?“

„Kaj me poznate, mama; saj nisem bil še nikoli tukaj... Nisem partizan... Sem domobranec.“

Imel sem namreč titovko na glavi, na katero sem pa čisto pozabil. „Kaj, domobranec ste? Potem pa hitro proč! Pri sosedu je devet partizanov. Imajo postojanko. Vsakega, ki ga dobe, takoj ubijejo.“

Še zahvaliti se nisem imel časa dobri ženski in že sem bežal nazaj, obšel vas po gozdu, prešel hrib in že sem videl Kokro, kokrško cesto, ki pelje na Jezersko. Zopet sem sklenil biti bolj previden in ne več iti v hiše.

Tudi mudilo se mi ni in sem le počasi prehajal z roba na rob kakih 500 metrov nad cesto. Tako sem tudi prespal noč, drugi dan pa spočit nadaljeval pot.

Šele na večer sem prišel v podnožje Kokrškega sedla in se tam oglašil pri neki poznani hiši, ki sem jo spoznal pred dvema letoma. Dobri ljudje so bili to. Takrat so mi pomagalj kot ubežniku od Nemcev in partizanov. Videl sem, da me tudi sedaj ne bodo odklonili. Res so me takoj spoznali, me opozorili na nevarnosti, mi postregli z dobro večerjo in šel sem spat prav na tisto mesto kot pred dvema letoma.

Drugi dan sem šel pred dnevom naprej po markirani poti na Kokrško sedlo, ga dosegel z dnevom in takoj nadaljeval pot.

Seveda sem se še ozrl na Gorenjsko, ki se je lesketala v žarkih

jutranjega sonca. Kak vtis mi je pustil takrat ta pogled, ne vem, ne morem reči... Res je bilo za mano veliko gorja; pa tudi veliko dobrih src sem spoznal, ki so mi pomagala. Tako bi bil lahko sam s sabo prav zadovoljen, če se ne bi zavedal, da je od vse naše vojske le malo takih srečnežev, ki še tlačijo zemljo po previdnosti božji. Pustil sem nad škofjo Loko pobite soborce. Sedaj je moje delo oznaniti svetu pokol teh ljudi, ki so se postavili v bran naroda proti mednarodnemu in protinarodnemu komunizmu. Da, poznali smo komunizem in zato smo se mu uprli, ker smo hoteli živeti, hoteli, da živi tudi narod. V Jalti so prodali našo domovino komunistom; zato smo morali po vojni bežati, čeprav je bil komunizem na naših tleh popolnoma uničen. Prišli smo k Angležem-demokratom in braniteljem človeških pravic; kot take smo jih vsaj poznali. V njih smo vedno videli naše najboljše zaveznike. In ravno ti so nas zbrali, natrpali v vagone in poslali v klavnico, češ, da nas bodo peljali v Italijo. Sedaj jim grem povedat, kaj se je zgodilo s temi ljudmi, ki so jih oni vrnili.

Nadaljeval sem pot čez Dolge njive. Pod Grintovcem sem šel do Skute in Turške brane ter se spustil po Savinjskem sedlu v dolino skoro do planinskega doma. Tam sem naletel na nemškega vojaka, ki je pobegnil iz Slovenj gradca. Ves črn je bil od udarcev. Skupaj sva šla na Savinjsko sedlo, kjer je jugoslovansko-avstrijska meja.

Na meji sva pojedla hrano, ki sem jo še imel, in se spustila v dolino. Bila sva rešena.

Na Beli sva naletela na prve Angleže. Nемец se je umaknil v gozd, pa sem šel kar po cesti proti Železni kaplji.

Večkrat so me ustavili Angleži in zahtevali legitimacijo, pa sem pokazal na bližnjo hišo rekoč: „Mein Haus“. Hotel sem reči, da sem tam doma, pa so me spustili naprej.

Iz Železne kaplje grem v Ebriach (ne vem, kako se imenuje po slovensko) čez sedlo Silda na Tele in naprej po cesti do Vindischa. Hodil sem počasi; nič se mi ni mudilo. Ustavljial sem se po hišah ter z apetitom jedel koroške „žganjke“ s kofejem... V Vindischah dobim dečvo, ki mi je povedala, da se je nekaj časa precej domobrancev skrivalo po teh gozdovih. Seveda sem ji tudi jaz povedal, kaj sem doživel.

Ko pride za nama angleški kamion, ga dekle ustavi. Peljal je žagance iz Sela v Celovec. Poprosi, če se lahko peljeva. Seveda je angleški gentleman z veseljem vzel dečvo k sebi v kabino jaz pa sem zlezal zadaj na žagance in bil prav zadovoljen. Kar misliti nisem mogel da bo zadnji košček te poti tako udoben.

V Borovljah dekle izstopi. Da mi roko; in že se vozimo naprej čez Borovlje in preko Dravskega mosta ob Maria Rainu. Pred vasjo Stein potolčem po kabini in šofer ustavi kamion. „Danke schön,“ se zahvalim šoferju in že pelje naprej; jaz pa sem stal na cesti pred Vetrinjskim poljem in gledal na šotore.

Kaj se je zgodilo? Petnajst dni je od tega, ko sem zapustil ta kraj,

poln domobranske vojske in civilov. Sedaj pa je bil skoro prazen; le na majhnem delu polja so se videli vozovi in šotori. Kmalu srečam dve ženski, ki sta govorili po kranjsko. Vprašam ju, kje so domobranci.

„Vse. Vse.“

Hitel sem naprej proti kraju, kjer so bile prej moje straže. Pa me kmalu spoznajo nekateri ljudje, ki so se zgrnili okoli mene.

Vprašal sem za starše.

Ko pride mama, me objame in prva beseda, ki jo reče je bila: „Saj sem vedela, da boš prišel.“

Prepričana je bila, da se bom rešil, da pridem nazaj. Uslišal jo je dobri Bog.

Potem sem šel na zaslišanje k Angležem v grad. Povedal sem vse, kar sem doživel in kar sem videl.

Le površno sem opisal tiste dneve groze in morije, kajti popisati, kar smo doživeli takrat, čeprav se še prav dobro spominjam, bi bilo težko delo za pisatelja ali vsaj inteligenta, jaz pa to nisem. Tudi nisem imel namena opisati svojih doživljaiev, ampak sem to pisal ob desetletnici, odkar so med konec maja 1945 vrnjenih domobrancev že po prvih dneh pobili vso elito grenjskega domobranstva.

Jesenice, kjer leže naši oficirji in vojni kurati, potem Podpurfelca, Godolska grapa, Muretev vodnjak — vse v okolici škofje loke. Ko sem nekaj let pozneje zopet hodil po teh krajih, sem našel še nove grobove, ki pričajo največja grozodejstva, katera si današnji človek more misliti. Naj omenim en tak grob.

Ko so nekoč — približno tri mesece po naši vrnitvi — imeli ples sami narodni heroji v vasi **Perno** nad škofjo loko, so se že proti jutru naveličali plesa in žensk. Zahotelo se jim je krvi, pobijanja. Vzeli so kamion in se odpeljali v šent Vid po tri domobrance. Med njimi je bil **Kosančev Jože** iz naše vasi, Edini otrok pri hiši. Bil je vpoklican v nemško vojsko, od tam pobegnil, se nekaj časa skrival in pozneje prišel k domobrancev. Priden fant je bil; na tako miren. Nikoli ni storil nikomur nič žalega; tudi z besedo ne. Drugi je bil avtomehanik **Straven** iz Sutne. Poznal sem ga navidez. Tretjemu sem ime pozabil. Vzeli so jih iz zavodov (baje so bili odločeni za pomilostitev), peljali od škofje Loke naprej v vas Dorfarje in jih zadaj za vasio, kjer pelje cesta na Črngrob, vzeli s kamiona ter tam nobili. Kmalu so ljudje izvedeli za ta zločin; in nato tudi njihovi domači. Ti so nato prosili toliko časa, da so jim dovolili odkopati in pogledati, če so res njihovi. Dovolili so jim; a so jih potem morali zasuti na istem mestu. Kakšna je bila slika teh treh pobitih? Imeli so tako razbite glave, da jih njihovi domači po glavah ne bi spoznali. Spoznali so jih po telesnih znamenjih.

Pa je še en grob nad **Staro** loko za Veškovo —v Pšev se reče. Tudi tam jih nekaj leži; pa ne vem točno, koliko.

Za vse to ve narod doma. Vem, da jih je nekaj, ki imajo to zabeleženo. Tudi besede junaških domobrancev v pogovorih s komunisti ali pred smrtjo. Lahko bi jih nekaj navedel, pa ne smem imenovati ljudi.

Narod doma to ve, ker so zločinci drug drugega izdajali. Pa je prav, da tudi mi v begunstvu poznamo te junake-domobrance, da se jih bomo vedeli spominjati in jih pravilno čislati. Saj so vsi padli za Boga — Narod — Domovino.

Pripombe k povesti „Huda pravda“: Na postojanki (I. del)

V najnovejši povesti iz domobranskih časov, ki je pod zgornjim naslovom izšla pred kratkim, je opisana tudi „domobranska“ postojanka neke na Dolenjskem, toda tako netočno in popačena, da lahko trdim, da pisatelj ni nikdar videl „od znotraj“ nobene naše domobranske postojanke v Ljubljanski pokrajini. S tem, popolnoma svojskim opisom domobranstva, pa je naredil izredno grobo napako, ki jo na žalost ne bo mogel več popraviti, naša mladina bo pa ob čitanju te povesti dobila napačno in izmaličeno predstavo o domobrancih.

Spomin mi hiti v tista leta, ko je naša prava in edina slovenska narodna vojska — Slovensko domobranstvo — pritiskala iz središč in gonila pred seboj partizane, čistila ozemlje rdečih „osvoboditeljev“ in ustanavljala postojanke, ki so bile kot neprehten zid, preko katerega naši „rdeči“ sonarodnjaki, kljub pogostim sunkom, niso mogli več preiti.

Smo v juliju leta 1944, torej prav v času, ko se tudi začinja povest. 24. četa Slovenskega domobranstva, ki je preje bila v borbah za Višnjo goro, je prišla na Ig in zamenjala tamkajšnjo četo. Posamezni oddelki čete so se za silo nastanili tako v napol porušenem izanskem gradu, kakor tudi v nekaterih izpraznjenih hišah v bližini obrambnega položaja vasi, poveljstvo čete s štabom pa je „podedovalo“ prvo nadstropje izanskega župnišča. Popolnoma brez vojaškega pomena pa so bile nekatere glavne stavbe v vasi, kakor šola, prosvetni dom in še nekatere druge, zato jih četa ni uporabila za svoje namene.

Obrambni položaj vasi je sličil enakostraničnem trikotniku, čigar osnovnica je potekala po valovitem gričevnatem svetu nad vasjo. Že po bežnem pregledu pa je bilo jasno, da bodo morali domobranci krepko prijeti za delo, da ga dokončno zgradijo. Njim v pomoč pa je poveljstvo odredilo za določene dneve tudi „mobilizacijo“ vseh sposobnih moških iz vsega okoliša, vseh vozil in vprežne živine.

Začelo se je trdo delo, ki je trajalo s presledki par tednov, kajti

položaj, ki je obsegal skoraj tri kilometre po dolžini, je bilo treba res pošteno utrditi. Naši somišljeniki so složno sodelovali, pa tudi nasprotniki so brez godrnjanja krepko poprijeli. Popraviti je bilo treba žico, ki je obkrožala položaj in na gričevnatem odseku, kjer je grmovje in drevje sililo prav v obrambno linijo, je bilo treba na široko očistiti svet. Položaj je imel nekatere prav šibke točke, zato je bilo treba zgraditi tudi precej novih in močnih bunkerjev. Pridne roke domobrancev, ki so morali poleg dela še patroljirati, hoditi v „zasede“ in stražiti, kakor tudi vaščanov in okoličanov, so to delo opravile v splošno zadovoljstvo. Dovažalo se je kamenje in grušč, padale so smreke primerne debeline, ki jih je bilo treba oklestiti, obeliti, razžagati na primerne kose in pripeljati na položaj. V glavnem se je sekalo v „partizaskih“ gozdovih, vendar pa so pozneje lastniki, ki so vložili prošnje, dobili izplačano škodo.

Za „bunker“ se sicer že lahko smatra vsako zasilno pokrito strojnično gnezdo, vendar pa je obrambni položaj čete zahteval solidne in močno zgrajene utrdbe, zato so naši bunkerji na vseh važnejših točkah, kakor tudi pri vseh treh vhodih v vas, imeli skoraj meter debele stene, obsute z gruščem in zemljo do strelskih linij, s prav tako močnimi, odpornimi in nepremočljivimi strehami. Kjer so bili v bližini poslopij so bili še posebej „kamufilirani“ s strešno opeko. Vsi ti bunkerji so pač bili tako prostorni, da je v njih posadka štirih ali petih mož imela tudi ležišča, saj so morali biti stalno zasedeni. Po izgraditvi položaja je po raznih hišah — z izjemo gradu — stanovalo razmeroma prav majhno število domobrancev.

Ker je bunker sam na sebi nekakšna past, so se pri vseh večjih napravili, od stranskih strelskih linij na obe strani, še precej dolgi obrambni zidovi. Prav tako iz dveh vrst debel, med katerima je bil nametan grušč in debelejša kamenje, ki so segali domobranec do ramen. Tudi vhodi v bunkerju so bili zavarovani še s posebno odmaknjeno steno, tako da so ra ta način posadke imele tudi zadostno „gibljivost“, ki je bila nujno potrebna za obrambo.

Ko je bilo vse delo pri starih in novih bunkerjih končano, pa je vsa delavna moč vaščanov in okoličanov začela kopati še pravilne strelske jarke, ki so povezovali posamezne bunkerje med seboj. Celoten obrambni položaj čete je torej predstavljal, če govorim v prisposodbi, razdraženega ježa, čigar bodice sršijo na vse strani.

Take in podobne postojanke je imelo Slovensko domobranstvo v večji ali manjši meri od Črne vasi, preko Iga in Pijave gorice do Velikih Lašč in Ribnice, od Šmarja do Višnje gore in Stične, itd., itd.

Ta kratek opis je tudi edino pravilna slika domobranske postojanke, ki jo ne sme izkaziti še tako bujna domišljija kakega pisatelja. Kot sem že omenil, bo opis domobranske postojanke v naznačenj povesti pustil napačno sliko pri naši mladini, bo pa povzročil tudi ogorčenje pri pravih in

še zavednih domobrancih. Naši rdeči sonarodnjaki — partizani — se bodo pa zlobno posmehovali, ker se jim bo dobro zdelo, da ne znamo ceniti tega, kar smo imeli.

Kdor se še spominja tistih časov, bo sicer prepoznal, da je pisatelj naredil napako, ker je pač enostavno „presadil“ postojanko prejšnjih Vaških straž v domobransko dobo. Lahko pa je imel za vzor tudi kakšno postojanko Gorenjskega domobranstva, ki je v glavnem imelo isto vlogo in tudi isti način borbe in obrambe kot preje Vaške straže v Ljubljanski pokrajini. Slovensko domobranstvo pa takih postojank, kot je opisana v povesti, ni poznalo, niti imelo.

Buda Stanislav

IZ DRUŠTEV

Father F. Gaber

Vsem članom Tabora zbranim na občnem zboru, pozdrav!

Zaradi predstavitev na novo faro mi ni mogoče biti med Vami, dasi bi bil rad. V duhu in v molitvi bom z Vami v upanju, da se boste trezno in navdušeno poglobili v organizacijske zadeve, tako, da bo organizacija rastle navzven in navznotraj. Kar bi se rad osebno pogovoril z Vami bom skušal spraviti na papir, dasi je težje, vendar upam, da boste razumeli in če bi bilo kakšno nerazumevanje, se vedno lahko obrnete name s pismom. Sicer pa upam, da bom prišel v Cleveland v začetku oktobra.

Obisk Tita pri papežu Pavlu VI.: poglavar komunistične državne ustanove Jugoslavije in poglavar vesoljne cerkve, dva nasprotna si pola. Precej prahu se je vzdignilo zaradi tega: pisma so prihajala v Vatikan, in verjetno so tudi člani partije dali vedeti Titu svoje nezadovoljstvo. Kar bi se ne dogodilo pred 25. leti, se je dogodilo danes in kaj se bo dogodilo čez 25 let, je za nas veliko vprašanje. Lahko ugibamo, prerokujemo, točno pa nihče ne ve. Dejstvo je, da je cerkev božja ustanova, vodena po Svetem Duhu in je šla preko veliko in strašnih viharjev, od znotraj in od zunaj. A Cerkev stoji in bo stala prav zaradi božjega temelja. Človeški element v cerkvi je tudi viden in često precej občuten, ali to je samo časovno, kar jasno priča skoro 2000 let. Cerkev je božjega izvora s človeškim elementom, kakor beremo pri Sv. Mateju: „Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Pojdite torej in učite vse narode; krščujte jih

v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha — in učite jih spolnjevati vse, kar sem vam zapovedal: in glejte, jaz sem z Vami vse dni do konca sveta!“ St. Mt. 28, 18... Tako Sv. Matej zaključuje svoj evangelij, tako Kristus zaključuje svoje zemsko potovanje. V tem je naše poročstvo, da kljub vsem viharjem, ki se zaletavajo v Cerkev, bo Cerkev stala, ker po besedah Kristusa samega, stoji na skali: „In na to skalo bom sezidal svojo Cerkev in peklerska vrata jo ne bodo premagala.“ (Matej 16, 17.)

Kdo se je ponižal: Tito ali papež Pavel? Vsi vemo, da ima Tito krvave roke, odgovoren je za mnoge zločine, je pa državnik in kot tak je zaprosil sv. Očeta za avdienco. Ali ni prav s tem priznal, da se zaveda, kaj je v ozadju. Vprašanje: ako bi se Tito skesal vseh svojih grehov in zločinov in bil pripravljen se spokoriti in v tem položaju prosil Boga odpuščanja, ali bi mu Bog opustil? Ali bi mu Bog odrekel odvezo? Sv. Pismo nas uči, zopet po sv. Mateju: „Nalomljenega trsta ne bo prelomil in tlečega stenja ne bo ugasnil!“ (Mt. 12(20)

Papež kot predstavnik vesoljne Cerkve je Tita sprejel, ker je ta zaprosil za sprejem. Kar se rešiti da, je treba rešiti. S sprejemom Tita Papež ni odobril njegovih zločinov. Dobro se spominjam, kako je pokojni škof Rožman na grobu Jaroslava Kiklja klical v nebo po maščevanju: „O Bog, spreobrne Savle v Pavle“ in poudarjal, da je treba veliko moliti za njihovo spreobrnitev. Ali ni to pravi krščanski duh prvih stoletij, duh, ki mora prevladovati tudi danes! Nevarno je, da so besede v Očenašu, ki ga vsak dan molimo po naročilu Kristusa, prazne, da ne rečem, celo sveto-hlinske, „**odpusti nam NAŠE DOLGE kakor tudi MI ODPUŠČAMO svojim dolžnikom**“. Ali ne zveni, da naši grehi ne bodo odpuščeni, ako nismo pripravljeni odpuščati drugim. Kaj pa vzgled prvih kristjanov, ali so preklinjali svoje preganjalce, ko so šli v smrt; nasprotno, z molitvijo za njih spreobrnjenje so šli, „**MORITURI TE SALUTANT!**“ Kaj pa naši pokojni domobranci, ali so jih preklinjali, nasprotno, kolikor vemo, so tudi molili za njih spreobrnjenje. Osebnost sem prepričan, da še danes molijo v ta namen, vendar božji mlini meljejo počasi, toda meljejo.

Pravi krščanski duh nas uči odpuščanja in prepustitev maščevanja Bogu; sv. Pismo nas opominja, „**MAŠČEVANJE JE MOJE**“. Lahko je biti kristjan, ko gre vse po naših načelih in zamislih, težje pa je biti dober in iskren kristjan, ko je treba verska načela predpostaviti pred naša osebna, često sebična in ozkosrčna načela, često prepojena z napuhom.

Naj bi te misli, ali bolje svetopisemski izreki nam vsem pomagali, da se bolj poglobimo v krščanska načela, zlasti ko nas zunanji položaj sili k presojanju ali obsojanju. Nekateri celo izgubljajo vero zaradi takih dejani, kar kaže, da vera ni globoka, ni doživeta, je bolj na površju kot v srcih, bolj v zunanosti kot pa v Kristusu. Naj končam s prelepim vzgledom Kristusa samega; ko je visel na križu, zapuščen od vseh razen Matere Marije, sv. Janeza in Marije Magdalene in morda še nekaj prijateljev, ki

so od daleč gledali, nam je jasno povedal, kakšen je njegov nauk. Tedaj, ko se je Kristus boril, človeško rečeno, s svojim Očetom za naše odrešenje, je dejal: „OČE ODPUSTI JIM, SAJ NE VEDO, KAJ DELAJO!“ In besede razbojniku, ko se je ta obrnil na Kristusa in ga prosil za odpuščanje: „ŠE DANES BOŠ Z MENOJ V RAJU“. Naj te Njegove besede vedno zvenijo v naših srcih, zlasti pa še tedaj, ko se spominjamo naših sovražnikov, ali tistih, ki so nam prizadeli mnogo gorja.

Naravno je, da si zastavljamo vprašanja; naravno je, da se nam upira tako postopanje; naravno je, da tistim, ki so prizadeli toliko gorja našim družinam, našemu narodu, težko odpuščamo in gorja pozabiti ne moremo. Krščansko pa je odpuščati in moliti za tiste, ki se motijo, ubiti pa zmoto, kot nas opominja sv. Avguštin. Z odpuščanjem ne priznavamo ali odobravamo zločinov, še daleč ne, zločini morajo biti kaznovani, toda maščevanje naj Bog po svoji sodbi uredi. Zato ga prosimo in molimo tudi k Svetemu Duhu, naj vodi Cerkev, narode in posameznike do končne zmage v nebesih. Z zaupanjem pa se obračajmo tudi k našim mrtvim za razsvetljenje, za pomoč in za pravi krščanski duh, tako, da bo njihova, po nedolžnem prelita kri obrodila še več sadov in doprinesla narodu srečo in blagostanje ter močno vero v Boga, ki je poroštvo vsega dobrega na tem in onem svetu.

V tem smislu Vam vsem pošiljam najlepše pozdrave in proseč Božjega blagoslova, ki naj se razliva na Vas in Vaše drage.

Organizacijsko poročilo tajnika 15. letnemu obnemu zboru ZDSPB-Tabor

4. septembra 1971.

Dragi soborci:

Na nocošnjem obnem zboru bo podanih le dvoje poročil, organizacijsko in predsednikovo. S tem bomo imeli mnogo več časa na razpologo za debate o sedanjem delu in za kovanje načrtov delovanja organizacije v bodoče. Poročila vseh posameznih referatov pa so že razmnožena in bodo vključena v redni zapisnik obnega zбора, ki ga bodo v kratkem dobila vsa krajevna društva.

Delo glavnega odbora, katerega obračun polagamo danes, je bilo opravljeno v okviru 7 rednih sej, devetih okrožnic in preko 100 raznih dopisov. Osemnajst dopisov ali spomenic je bilo poslanih na razne predstavnike ameriškega javnega dela in na uredništva revij, kot: Saturday Review, National Review in Washington Post. Te spomenice so v glavnem tolmačile naše stališče do komunizma in predstavile izdajo naše Bele knjige.

Tajništvo je bilo v tesni zvezi s krajevnimi društvi in je od večine prejemale redne zapisnike njihovih sej. V zvezi s tem se moram posebno pohvalno izraziti o društvih v Clevelandu in v Argentini. Največja težava v poslovanju Glavnega odbora pa je bila zaznamovana v dejstvu, da so bili njegovi člani v tej poslovni dobi zelo raztreseni drug od drugega. Poslovanje Gl. odbora, ki ima svoje odbornike kar v 6 različnih krajih je težko, da ne rečem, nemogoče. Upamo, da bo v bodoče bolje v tem oziru, saj novi statut zahteva, da so glavni člani odbora v istem kraju.

Ako hočemo imeti pregled stanja v organizaciji, je nujno, da pogledamo vsaj na kratko nekaj statističnih podatkov.

Številčno stanje organizacije, ki povezuje sedem društev in eno zastopstvo, je v pretekli poslovni dobi ostalo nespremenjeno. Pet članov je umrlo, eden je izstopil, šest pa imamo novih članov. Umrli so: Genorio Jože (Toronto), Holy Franjo (Argentina), Jenko Jože (Argentina), Lukež Rudolf st. (Cleveland), Kresnik Boris (Argentina). Naj počivajo v miru!

Revija Tabor-Tisk, Zgodovina:

Revija Tabor izhaja v 1000 izvodih in se pošilja v 15 različnih držav. V pretekli poslovni dobi je odpadlo 35 naročnikov, novih pa je 25 naročnikov. Finančno stanje revije je zadovoljivo, kot boste razvideli iz poročila predsednika konzorcija Tabora. Nekateri kraji zelo počasi in slabo pobirajo naročnino in so v zaostankih. Težko je razumeti, da je ljudem odveč plačati \$ 3.50 na leto za tako revijo, kot je naša. Mnogo pa je problemov z izdajanjem revije in teh problemov se vse premalo zavedamo. Poglejmo na kratko, kake probleme imamo:

Pomanjkanje delovnih sil pri uredništvu — upravi; pomanjkanje snovi za list; finančni problemi (stroški tiskanja so se od lanskega leta podražili za 30%); politična nesigurnost v Južni Ameriki; neredno poslovanje argentinske pošte; poštni in tiskarski štrajki, (40 dni traja, da paketi iz Argentine pridejo sem); inflacija in še polno drugih ovir. Prav je, da se nocoj o vsem tem razgovarjamo in da pridemo do pozitivnih zaključkov in priporočil. Revija resnično opravlja svoje poslansko delo ne le med nami, pač pa tudi izven organizacije. Naročajo jo knjigarne in druge ustanove v Evropi. Prav je, da s tega mesta izrečemo res iskreno zahvalo članom konzorcija in vsem sodelavcem lista, ki kljub vsem težavam uspevajo izdajati list, na katerega smo lahko resnično ponosni. Istočasno pa apeliramo na članstvo, da v bodoče posveča več pažnje našemu glasilu. Zavedajmo se, da je tiskana beseda lahko mogočni glasnik našega hotenja in delovanja.

Pomožna uprava je v celoti poravnala obveze do uprave za leto 1970, za leto 1971 pa je dostavila upravi \$ 770.—, kar je nekako polovica vseh naših obvez. Tudi tu je potrebna zahvala našemu pomožnemu upravniku, ki je svoje delo nadvse vestno in natančno izvršil.

Tiskovno-zgodovinski referat je v pretekli poslovni dobi posvečal največ truda v razpečevanje naših publikacij. Bela knjiga je bila poslana na številne adrese v USA, (kongresnike, senatorje, revije, časopisja, knjižnice, med drugim Kongresni knjižnici v Washingtonu in Beli hiši). Vsem tem je knjiga bila dostavljena s primernim dopisom in obrazložitvijo. V Evropi je knjiga med drugim bila poslana na 40 naslovov in to: na slovenske duhovnike po zapadni Evropi, na knjigarne, tiskarne in pozameznike, in Vatikanu. Ta referat sedaj zbira in urejuje sezname imen, ki niso bili vključeni v Belo knjigo. Ti dodatki in popravki bodo izšli v posebnem zvezku Matice mrtvih. Opozarjam vse delegate, da je še okoli 300 knjig v zalogi in da jih je treba razpečati. Potrudimo se, saj je ta knjiga vendar eden od naših najmočnejših dokumentov. Vsaka organizacija naj jih nekaj prevzame in financira iz svoje blagajne ter poskrbi, da bo knjiga šla v svet in zlasti domov. Ne zamudimo nobene prilike.

Finančno stanje organizacije je kolikor toliko zadovoljivo, čeprav so nastale spremembe v nekaterih poslovanjih. Dohodkov v socialni fond je bilo letos kar 38% manj kot lansko leto in enako je z izdatki, ki so za 30% manjši od lanskega leta. V zvezi s socialnim delom dajemo na znanje, da so s sejnim sklepom Gl. odbora bile črtane iz seznama rednih podpirancev vse tako imenovane vdove in sirote, tako, da je na listi stalnih podpirancev sedaj le 19 oseb v primeri s 40 v prejšnjih letih. Na listi je sedaj: devet podpirancev v Argentini, 2 v Avstriji in 8 v Sloveniji. Za naše invalide bo treba skrbeti tudi v bodoče in treba bo gledati tudi na potrebe med našim članstvom, ne pozabimo, da je socialno skrbstvo ena naših najvažnejših postavk. V tem delu pa bomo uspešni le, ako bo Glavni odbor imel polno oporo v vseh krajevnih društvih. Tudi to točko je potrebno, da nocoj temeljito predebatiramo in da damo smernice, kako naj se to delo vrši v bodoče.

Finance v številkah izgledajo takole:

Vseh dohodkov je bilo v pretekli poslovni dobi	6.135.36 dolarjev
izdatkov pa	3.166.81 dolarjev

V teh številkah, ki vključujejo: glavno blagajno, socialni referat in pomožno upravo, ni vključena Argentina. Podrobnosti o financah pa so razvidno iz poročil posameznih odborikov, ki bodo v zapisniku in so tudi na današnjem občnem zboru na razpolago.

Bilanca našega dela ne bi bila kompletna, ako ne navedemo tudi problemov in stanja med nami in okoli nas. Slovenci danes nimamo ne doma ne zunaj pesnikov in narodnih klicarjev, ki bi v narodu obujali narodne ideale in naša krščanska izročila. Imamo pa biser v naših mučenih in pomorjenih bratih, ki nas opominja na naše naloge in nam kaže pot, po kateri naj hodimo. Ta biser so sovražniki naroda opljuvali in kdo, če ne mi, naj ga obriše vseh pljunkov in ga postavi na mesto, ki mu v narodu

pripada. Ne glejmo na naše ideale z neko polenobljeno komodnostjo, temveč bodimo prepričani, da je naša in svetovna rešitev v Bogu-Narodu in Domovini. To imejmo vedno pred očmi, kajti v tem je naše bogastvo, ki ga moramo kot doto zapustiti zanamcem, da bodo ob njem ne samo lahko živeli, ampak rastle in se razvijali, ko pride čas njihovega iskanja — rešitve, ki jo po žrtvi naših mučencev že imamo mi.

Morda smo tudi razočarani — in to upravičeno!

Priče smo, kako moralno propada svet, v katerem živimo, priče, kako antikrist osvaja postojanko za postojanko. Priče smo dialogov, katere težko razumemo z našim človeškim umom. Pred nedavnim mi je prijatelj ves razočaran takole dejal: „Spričo dialoga Sv. Stolice s komunisti in nespособnos'ci ZD, da ustavi pohod komunizma, danes lahko rečemo, da ni, tako na zemlji kot v nebesih nobene sile, ki bi ustavila pohod komunistov na poti svetovnega zavojevanja.“ Tako hudo menda ni, toda upravičeno se v naših srcih porajajo taka in podobna razočaranja. Ne pozabimo pa, da tisoči in tisoči, ki so bili nedolžno poklani, niso bili žrtvovani zaman. Oni so brez dvoma tisto seme, ki bo nekoč v našem narodu obrodilo obilen sad. Nikdar ne dvomimo v to, toda pri tem se tudi zavedajmo, da bo ta sad obrodil, ako bomo mi, ki živimo, živeli in obdelovali zemljo, na kateri naj to seme vzkali in požene. Brez naših dejanj, brez naših žrtev in samoopovedi, brez našega pripravljenega delovanja, bo naše upanje zaman. Zato ni prav, da se odtujujemo delu za narodne stvari, ni prav, da se odmikamo žrtvam pri organizaciji, ni prav, da se pokomodimo. Poglejmo nazaj in spomnili se bomo, kako udano smo nekoč pred 26. leti prosili Vsemogočnega, da nas reši iz težav. Vsak zase naredimo obračun in prepričan sem, da bomo v tej poglobitvi spoznali, kaj vse in koliko smo tedaj obljubljali, da bomo dobrega storili, če nam bo življenje prizaneseno. PRIZANESENO nam je bilo! Živimo v svobodnem svetu in prav gotovo nam Vsemogočni ni rešil naših življenj zato, da bi sedaj tarnali, da bi postali mehkužnejši in mlačnejši, da bi utonili v velikem materialističnem svetu. Ohranil nam je življenje, da bi živeli in delovali po Niegovih načrtih in v korist našemu narodu. Zato ne moremo mirno gledati, kako svet propada, ni nam nekoč bilo strah in ne smemo se strašiti pred težavami danes. Ni in ne sme nas biti sram, da smo se nekoč z junaki borili za narodovo svobodo in udano stopali po poti krščanskih načel — zato smo tudi bili domobranci in ponosni bodimo na to. Poglobimo se duhovno in drug z drugim deluimo v organizaciji, ki nima drugega namena, kot koristiti bližnjemu in našem trpečemu narodu. Skupaj sklenimo, da bo naš pogled obrnjen v bodočnost; približajmo se naši mladini. Pomnimo, da bodočnost zavisi od naše mladine, kot je nekoč bil slučaj. Dajmo organizaciji mogočno duhovno podlago; oprimo jo gospodarsko potem pa naredimo načrte, kako bomo naše ideje in delo prenesli navzven v javnost, kjer živimo.

V teh mislih in željah, da bomo nocoj naredili mogočne sklepe za bodoče delo, se tem potom zahvaljujem vsem sodelavcem, vsem društvom in vse iskreno pozdravljam z našim bojnim geslom:

BOG — NAROD — DOMOVINA!

Franc Grum, tajnik ZDSPB-Tabora

Virgil, 23. 8. 1971.

Dragi soborci:

Slišali ste poročila in ne bom ponavljal istega. Omenil bi le rad, da je poslovanje praktično zelo, zelo težko, ako se člani Gl. odbora nahajajo v takih razdaljah. Vsekakor je potrebno, da je Gl. odbor ves v enem kraju in to seveda tam, kjer se nahaja dosti Slovencev.

Čas sam od nas zahteva, da se v organizaciji naredijo spremembe. Odbor je o tem razmišljal, pripravil spremembo statuta in poslovanja, o katerem boste odločali danes. Zavedajmo se dejstva, da je že poteklo 26 let od naše Vetrinjske tragedije. Bodimo svarni. Preglejmo svoje vrste, kj se redčijo; člani umirajo; mnogi naši nekdanji vzorniki in učitelji so že dezertirali, al pa so na poti dezertacije...

Ne mislimo samo, kaj bomo ustvarili, kaj zgradili, ker za nas praktično ne pomeni ničesar. Ne mislimo samo na to, kako bi naredili nekaj denarja, potem pa ga poslali na naslove, ki bi jih nam kdo dal, brez da bi se točno informirali o politično ideološki usmerjenosti dotičnega človeka ali ljudi — danes!

Mi smo tukaj danes zato, ker smo bili produkt časa in ni bil čas naš produkt, kot ni danes in nikoli ne bo. Iti moramo s časom s svojim prepričanjem in s svojimi interesi, to se pravi: da se kot organizacija obdržimo, čeravno bomo šli s časom po poti, kot je rekel gen. McArthur: „Star vojak ne umrje, samo izgine...“

Za zaključek naj se zahvalim vsem članom Glavnega odbora, in vsem ki so kakorkoli pomagali pri organizaciji. Upam in pričakujem da bomo vsi še tesneje sodelovali z novim odborom, ker samo s sodelovanjem in zanimanjem vseh članov za celotno delovanje organizacije, je mogoče dati več volje in navdušenja tistim, ki v odborih žrtvujejo svoj, tako skopo odmerjen prosti čas.

Bodočemu odboru pa želim mnogo uspeha.

Florijan Slak, predsednik

Tema za razmišljanje

Če hočemo zasigurati bodočnost, moramo ocenjevati preteklost s spoštovanjem in sedanjost z nezaupanjem.

J. Joubert

Resolucija

Delegati Zveze borcev „Tabor“, zbrani na 15. rednem letnem zboru v Clevelandu, USA

UGOTAVLJAMO

- 1) Da je razvoj dogodkov v domovini krenil v smer, ki slovenskemu narodu obljublja večjo mero samoodločanja v vprašanih gospodarskega in kulturnega razvoja.
- 2) Da se tudi s samoodločanjem v gospodarskem in kulturnem razvoju ne more zadostiti od Boga danim pravicam vsakega naroda, zato bo sedanja komunistična zasužnjenost našega naroda končana šele z obnovo popolne politične demokracije, ki bo vsakemu Slovencu omogočila pravico do lastnega, od nikogar narekovanega ali utesnjenega političnega prepričanja.
- 3) Da je v času komunistične revolucije našemu narodu zadana tolika rana, da morajo krivci za ta zločin priti pred nepristransko sodišče.
- 4) Da nosijo sedanji komunistični oblastniki v Sloveniji tudi vso odgovornost za povojni razvoj v Sloveniji in vso škodo, ki jo je slovenski narod utrpel v političnem, gospodarskem, kulturnem in moralnem pogledu.
- 5) Da stoji zaradi vsega tega, slovenski narod v domovini pred najkriticnejšimi trenutki svoje zgodovine.
- 6) Da so v zdomstvu vse bivše slovenske politične stranke pokazale popolno sterilnost;

ZATO

- a) izjavljamo, da bomo nadaljevali s svojim delom v smislu namenov in pravil organizacije;
- b) pozivamo vodilne osebnosti v slovenskih zdomskih središčih, da se povežejo v organizacijsko telo, ki bo skrbelo, da bodo v teh kritičnih časih slovenski interesi pravilno tolmačeni in zaščiteni.

Cleveland, Ohio, 4. septembra 1971.

15. REDNI OBČNI ZBOR ZDSPB-TABOR

4. septembra 1971 — Slovenska Pristava — Geneva — Ohio.

Predsednik Florijan Slak je začel občni zbor z molitvijo ob 6.45 uri zvečer ter proglasil 15. redni občni zbor kot spominski zbor ob 25-letnici smrti gen. Leona Rupnika, ter je prosil za enominutni molk v njegov spomin.

Na občnem zboru so podali svoja poročila odborniki, od katerih v celoti prinašamo pismo duhovnega vodje ter predsednikovo in tajnikovo poročilo. Bil je predložen in sprejet nov Statut ZDSPB Tabor in pa Or-

organizacijski Poslovník. Prav tako je občni zbor izglasoval „Resolucijo občnega zbora“, ki jo objavljamo na drugem mestu.

Predložen in izvoljen je bil sledeč nov odbor:

Predsednik: **Milan Zajec**

Podpredsednika: **Florijan Slak** in **Anton Matičič**

Blagajnik: **Ivan Hočevár**

Tajništvo: **Danilo Kranjc** in **Rudi Lukež**

Socialno-gospodarski referent: **Branko Pogačnik**

Pomožna uprava: **Rudi Lekšan**

Tisk in Zgodovina: **Pavle Borštnik**, **France Grum**, **Marjan Jakopič**,
Stane Pleško in **Florijan Slak**.

Nadzorni Odbor: **Filip Oreh**, **Dušan Dimnik** in **France Dejak**.

Zaključek občnega zbora je bil ob 9.30 zvečer s kratkim nagovorom novega predsednika Milana Zajca in z molitveno prošnjo za uspešno delo.

Krajevnim društvom in zastopstvom Zveze DSPB-Tabor

Dragi soborci:

Delegati, zastopniki in člani organizacij zbrani na 15. rednem letnem zboru Zveze DSPE Tabor pošiljajo vsem krajevnim odbornikom in vsemu članstvu iskrene in bratske pozdrave. Sklep občnega zbora je bil, da se med seboj še tesneje povežemo, da strnemo naše vrste, da vsak po svojih močeh pomagamo, da bo organizacija živila in delovala za tiste vzvišene ideale, za katere so tisoči naših najboljših žrtvovali vse kar so imeli — vključno svoja življenja. Pred nami so težki dnevi preiskujenj, zato je imperativno, da vsak po svojih močeh storimo kar moremo, da bomo skupaj zamahovali v borbi za krščanska načela in za svobodo slovenskega naroda.

V prilogi Vam pošiljamo zapisnik občnega zbora z vsemi poročili, resolucijami in predlogi, ki so bil na zboru sprejeti. Preštudirajte zapisnik, pregledajte sklepe in zaključke in vse to posredujte Vašemu članstvu čimpreje mogoče. Morda na posebnem članskem sestanku. Potem pa vsi pojdemo z novim elanom na delo v smislu teh sklepov. Pridobivajmo mladino in poživimo nas same, da bomo kos bodočim nalogam. Naj nam skromne žrtvice ne bodo odveč za stvar, ki je naša, za idejo, ki je iz nas zrasla. Ako bo vsak vsaj nekaj storil in živel za ideje svobode, potem bomo lahko marsikaj dosegli. Prepričani bodimo, da nam bo delo v organizaciji v veliko notranje zadoščenje. Braje soborci, prerodimo se duhovno in dvignimo naš glas kot še nikdar popreje Naša bojna gesla so jasna:

BOG — NAROD — DOMOVINA!

Pomembna tridesetletnica

Millwaukee. Nedelja, 5. septembra t. l., nam bo vsem ostala v nezbrisnem spominu. Ta dan so se tukaj zbrali iz vseh krajev sveta srbski protikomunistični borci, ki so se pred tridesetimi leti kot „Srpski dobrovoljci“ v Srbiji postavili po robu komunističnim nakanam in se začeli z orožjem v roki neusmiljeno borili proti komunistom.

Proslava tridesetletnice se je pričela s cerkvenimi obredi v cerkvi Sv. Save, ki spada med najlepše pravoslavne cerkve v ZDA. Po opravljenem parastosu je bilo kosilo v hotelu v centru mesta in nato so razni predstavniki pozdravili zbrane protikomuniste. V imenu ZDSPB Tabor je prisostvoval proslavi g. Alojzij Galič, ki je prebral pismo Franca Gruma. Stane Zakrajšek pa je prečital pozdrave generala Ivana Prezlija, poveljnika Slovenske armije, Jožeta Melaherja, tajnika NO za Slovenijo, Karla Mauserja, predsednika ZDSPB „Vestnik“, Ivana Drčarja, starešine c. u. za obnovo Sokolstva, in g. Dušana Svetliča, urednika „Sokolskega vestnika“. Še in še so se vrstili pozdravi in obujali spomini, tako da je vse prekmalu klic: „Slava padlim junakom!“ končal ta del proslave.

Tako cerkvenim obredom kot obema deloma proslave je prisostvoval predsednik J. L. G. „Zbor“ g. Jaša Ljotič v spremstvu drugih funkcionarjev srbskih protikomunističnih borcev.

Ob šestih zvečer pa je več kot tisoč gostov napolnilo dvorano, kjer je bila svečana akademija in katere programske točke sta v glavnem izpolnili dve najboljši folklorni skupini na severno-ameriškem kontinentu: bolgarska „Na lesa“ in srbska „šumadija“. Po programu se je razvila splošna zabava globoko v noč ob ponovnih spominih na slavne dni. Šele v jutranjih urah so se gostje razšli, polni nove vere v uspeh svoje borbe.

NAŠI MOŽJE

Ob petdesetletnici Jože Lovrenčiča

Da, petdeset let je že minulo, kar se je vzornemu profesorju in pisatelju, dr. Joži Lovrenčiču rodil sin, ki, čeprav je bil rojen na Gorenjskem, je vedno s srcem ostal zvest sončni Primorski.

In ob tem življenjskem jubileju se ga spominjamo tudi v „Taboru“, katerega sodelavec je bil ob njegovih začetkih, a ga zadnje čase ni prav preveč na spregled. Toda vsi v Argentini živeči protikomunistični borci dobro poznamo našega „Jocota“, zlasti pa še njegovi rojaki s sončne Goriške, in vemo, da se bo še kaj oglasil, če ne s članki, pa vsaj s kakšno pesmico. Ob petdesetletnici pa se ga toplo spominjamo in mu želimo še mnogo srečnih dni med nami.

T.

Julija Kanc por. Grabnar - 60-letnica

Ni še dolgo, ko smo praznovali 60-letnico vnetega in delavnega odbornika DSPB Tabor in slov. zavetišča Jožeta Grabnarja, sedaj pa je prišla na vrsto njegova žena Julija.

Gospa Julija izvira iz kmečke Kancove hiše in se je rodila 11. avgusta 1911. v vasi Pokojnica, občina Št. Vid pri Stični. Poročila sta se leta 1939 in sta imela v zakonu štiri otroke, od katerih sta jim dva umrla še v otroških letih. Po končani vojni je ostala doma z malimi otroki. Vemo, da ji ni bilo lahko in ji tudi ni manjkalo preganjanja od strani komunistov. Jože Grabnar je emigriral v Argentino. Ko so se razmere kolikor toliko uredile, je takoj uredil in poklical ženo Julijo skupno s hčerko in znašla skupaj Grabnarjeva družina. S pridnostjo in delom so si ustvarili lastni dom v Haedo. Sedaj imajo že svoje otroke preskrbljene: hčerka Julija se je poročila z g. Bavecem, a sin Jože je poročen z Krošljevo.

Kaj nas je napotilo, da gospej Juliji napišemo teh nekaj vrstic? V prvi vrsti zato, ker je zvesta spremljevalka Jožeta na vseh važnejših slovenskih prireditvah, a prav posebno se rada udeležuje in pomaga, če je potrebno na prireditvah Tabora in Zavetišča. Gospa Julija je skromna in to ji je še v posebno pohvalo.

Svojo 60-letnico je slavila v družinskem krogu. Tudi mi ji čestitamo z željo, da bi še dolgo let zvesto spremljala Jožeta in nam pomagala, če bo potrebno. Za vso dosedanjo pomoč pa: Hvala Vam, gospa Julija!

ZANIMIVI PABERKI

Zopet ena od doma

Nedavno je pisala neka te'a svoji nečakinji tudi tole:

„Draga moja. Sporočam Ti žalostno novico, da je prejšnji teden umrl Tvoj stric. Še danes ne razumen, kako se je moglo zgoditi. Pomisli! Imel je trombozo v desni nogi. Odpeljali smo ga v bolnico, kjer so ga operirali. Čez dva dni je dobil zastrupljenje krvi (sepsa) in že naslednji dan je umrl. V dvajsetem stoletju se umrje za sepsa, ko je vendar toliko uspešnih zdravil proti sepsi!

Zdaj sem prišla do prepričanja, da je pri nas in menda povsod zdravniški poklic, edini inteligenčni poklic, v katerem lahko popolnoma

zakonito in tudi nekaznovano človeka spraviš na oni svet. Moj Bog, to je nekaj strašnega!

Povedati Ti moram, da je imel stric zelo lep pogreb. Pokopali smo ga na Jelenovem vrhu, med samim zelenim drevjem, od tam bo imel krassen razgled čez vso dolino.“

Tako teta! Ali je to „lapsus“? Linguae ne, kvečjemu lapsus scribendi. Ni ne prvo ne drugo, ampak je preprosta izpoved vere v posmrtno življenje, če pomislimo, da je to zapisala nekaj huda bezverka, ki pa danes veruje, da bo njen mož imel krassen razgled na onem svetu.

Ali še verjamete, da je kakšen še tako socialistično zgrajen družbeni sistem spocoben „slovenskemu človeku“ ubiti vero v Boga in v posmrtno življenje? Gornje pismo pravi, da ne.

IZ PISEM

Buenos Aires, septembra 1971.

... Bil sem zelo zadovoljen, ko sem zvedel, da bomo obe organizaciji in vsi domovi skupaj počastili spomin ustanovitelja in vrhovnega poveljnika domobranstva generala Rupnika ob 25-letnici njegove mučeniške smrti. Tako bi dokazali, da smo v skupnih zadevah še vedno eno, kot smo bili za časa komunistične revolucije, kar je tudi moja srčna želja, da bi bilo tudi res. Bog mi je priča, da mi je spomin na pok. dr. Hacina in pisatelja Velikonja ter slehernega mrtvega borca prav tako pri srcu kot spomin na generala Rupnika. Toda vendar pa se mi zdi, da če se celo na vsakoletnih spominskih proslavah za našimi žrtvami največkrat gen. Rupnika sploh ni omenjalo, da vsaj zdaj, ko smo se ga hoteli na vse zadnje javno skupno spomniti, posebej ne bi smeli drugih mešati zraven. Tako pa se mi zdi, da tudi za tem nekaj stoji, kar nas bo še naprej in vedno ločilo. Posebno, ker če se jaz prav spomnim, pok. pisatelj Velikonja sploh ni bil v istem procesu obsojen in so ga ubili že menda kako leto pred gen. Rupnikom. Zakaj se ga potem ob pravi 25-letnici smrti ni posebej spomnila na primer Kulturna akcija, ki bi se ji to spodobilo? Tudi nobeden emigrantski časopis razen Tabora gen. Rupniku ob 25-letnici smrti ni posvetil niti vrstice! Še poročila o skupni proslavi niso vsi napisali. Ko vidim, kako na primer Argentinci vseh struj in strank častijo svoje mrtve velmože, se ob 25-letnici mučeniške smrti generala Rupnika navkljub skupni proslavi sprašujem, če je potem tudi naša kultura laž...

Borčevske pozdrave vam pošilja

-e -k

Koliko je vreden rdeči mesija?

Bivši stotnik brazilske vojske, 33-letni Carlos Lamarca, ki je nasedel perverznom mamilom mednarodnega komunizma in hotel postati rdeči mesija, je ostal po žalostnem koncu proslulega Carlosa Marighela in Joaquina Cãmora Ferreira zadnji trojice najpomembnejših kolovodij brazilske gverile in mitov ameriškega prekucništva. Ker razen med pokvarjenim izobraženstvom in zapeljano študirajočo mladino tudi v Brazilu rdeča gverila ni nalletela med resničnimi reveži na boljši odmev kot v Boliviji, kjer je tragično končal svoje pustolovsko življenje Che Guevara, se je Carlos Lamarca osamljen in zapuščen moral končno zateči v najbolj pusti in siromašni osrednji predel na zapadu zvezne države Bahia. Po tem predelu večne suše in nepopisnega siromaštva se je v spremstvu edinega še preostalega tovariša Zequinha potikal zadnjih šest mesecev svojega zgrešenega življenja. Do smrti zmučen je Carlos Lamarca bil v vasi Pintada, pogreznjen v globok spanec, in njegov spremljevalec je prav tako obupan in utrujen kinkal na preži, ko ju je obkolilo nekaj uniformiranih mož brazilske vojske ter razcapanih vaških revežev in je nekdo zaklical: „Zbudita se, da umreta!“ — In samo 20 ničvrednih cruzeirov, ki jih je dal vodja patrole enemu izmed razcapanih vaščanov za napitnino, ker mu je pokazal skrivališče, je bilo vredno življenje rdečega mesije Lamarca. Drugi vaščan je za navrzek še sam sprožil strel, ki je pomagal končati življenje nesrečnega Lamarca. Ko so časnikarji tega vaščana vprašali, zakaj je to storil, je preprosto odgovoril: „Bil je komunist. Terorist. O tem smo zadosti slišali...“

Nas pa, ki ne mislimo nikomur pognati strela v srce zaradi tega, ker nismo samo slišali, ampak s smrtjo 12.000 domobrancev že po vojni tudi doživeli, nekateri učeniki celo med nami v protikomunistični emigraciji dolžijo, da preganjamo „krivoverce“, kadar pozivamo, da bi govorili o naši resnici — ne streljali...

V spominsko knjigo

Svetovno javno mnenje se je močno razgibalo, ko je Anglija izgnala 105 sovjetskih diplomatov zaradi špijonskega delovanja. Ugotovili so, da so ti „diplomati“ stali za vsem: od podatkov za elektronski komputer in letalo Concorde, preko bomb, ki so bile položene v sam urad Scotland Yarda in do „verskih“ nemirov na Irskem... V noti je angleško zunanje ministrstvo med drugim zapisalo: „Sovjetska vlada bo težko šla mimo spoznanja o protislovju med njenim zagovarjanjem konference o evropski varnosti in stopnji njenega delovanja proti varnosti te dežele...“

Mi si dovoljujemo zapisati v spominsko knjigo angleškega zunanjega ministrstva samo, kar je že leta 1944 zaklical preko ljubljanskega radia mladi slovenski domobranec:

„Ko pa vam bo Džingiskan dvajsetega stoletja segel zadosti globoko v žep, se spomnite, da slovenski domobranci že branimo tudi vaš imperij...!“

Ta „fresko“ slika je bila naslikana na fasadi hiše, kjer je imela sedež Vaška straža Dravlje. Sliko je narisal zelo nadarjeni slikar Jenko iz Dravelj. Dve črni piki med črko „L“ sta luknji, ki sta posledica strelcev partizanskega napada

Ing. A. Matičič

Prijateljsko kosilo v zavetišču dr. G. Rožmana

V nedeljo, 24. oktobra 1971 je odbor zavetišča povabil slovensko javnost na prijateljsko kosilo v zavetišče, da si ob tej priložnosti ogledajo pričetek dela stavbe v kateri bodo našli potrebni svoj dom.

Po zaključenj prvi etapi t. j. plačilu kupljenega zemljišča in stavbe je odbor začel z drugo etapo t. j. z zidavo, ki se je pričela pred par tedni.

Na glavni cesti San Justo — Morón na ulici Martín Fierro je bila na drugo izobešena slovenska zastava, kot kažipot gostom, ki so prvič prihajali v zavetišče, ki je 150 m oddaljeno od te glavne ceste. Na začetem stavbišču je bil izpostavljen načrt stavbe, ki sta ga izdelala arhitekt Marjan Eiletz in inženir Milan Ecker, dočim je gradnjo cementnega ogrodja prevzel podjetnik g. France Benko. Gradnja je zaenkrat še v zemlji, a bo

predvidoma čez kak mesec končano cementno ogrodje pritličja in s tem bi bil končan prvi del tega dela.

Lep spomladanski dan je pripomogel, da je prišlo že dopoldne nad 500 ljudi a popoldne še 100. Ob 11.30 se je pričela sv. maša pri križu na prostem, ki jo je daroval msgr. Anton Orehar za pok. Cirila Skebe in Borisa Kresnik z ljudskim petjem. V svojem cerkvenem govoru je poudaril, da naj se podprejo vse slovenske ustanove in tudi ta ustanova. Sv. maša se daruje v zavetišču in bo zato današnja cerkvena nabirka ostala za zavetišče in naj vsak daruje po svojih močeh. V tej nabirki je bilo zbranih **35.269 starih pesov.**

Po sv. maši so se gostje posedli k mizam kjer so jim pridna dekleta servirala asado. Na kosilu pri mizah je bilo 230 ljudi. številne gospe so za to priliko darovale pecivo.

Med kosilom je prisotne pozdravil predsednik zavetiščnega odbora **Matevž Potočnik**. Zahvalil se je vsem za dosedanjo pomoč in je prosil za pomoč tudi v bodoče, da bi se tako čimprej omogočilo delovanje te ustanove. Posebno zahvalo je izrekel arhitektu Eiletzu, inženirju Eckerju in stavbeniku Benku. Ob zaključku je naprosil g. M. Stareta, ki se je prvič nahajal v zavetišču, da spregovori par besed. G. Stare je v svojem govoru poudaril važnost zavetišča in med drugim rekel: „Nihče od nas ne ve kaj ga čaka jutri — tudi mi bomo lahko potrebovali ta dom. Danes si bogat — jutri si siromak. Danes si mlad in zdrav — a jutri si star, osamljen in onemogel.“

Po kosilu sta se prodali in izžrebali dve rifi za 30.000 pesov, pozlačena moška ura in komplet en jedilni pribor, oboje je daroval prijatelj zavetišča, Sanjuščani pa so istočasno licitirali in izlicitirali podrajeno torto za **18.200 pesov.**

V popoldanskih urah so ljudje še posedeli, pokramljali in prepevali in so šele v mraku zapuščali zadnji gostje zavetišče.

Uspeh prijateljskega kosila je bil v vseh ozirih zadovoljiv. Med prisotnimi so se nahajali naši invalidi in drugi potrebni, ki komaj čakajo, da se jim čimpreje odprejo vrata tega doma. S pomočjo vseh se jim bo ta želja kmalu uresničila. Bog daj, da bi bilo to v letu 1972!

Zahvala vsem, ki ste prišli, podprli, darovali in pomagali in Vam že danes kliče na zopetno snidenje v zavetišču dr. G. Rožmana.

POPRAVEK: V št. 9 našega glasila nam je tiskarski škrat zopet zasolil. Na str. 227 je na začetku drugega odstavka slovenskega besedila našega uvodnika „Pravica in ponos“ ponovil prvi dve vrsti tretjega odstavka. izpustil pa sledeče: **Pod kruto okupacijo sovražnih sil v letih 1941—1945 so lakaji mednarodne komunistične zarote v Sloveniji izkoristili ranjena čustva trpečega — Prosimo, popravite!**

Statut

Zveze društev Slovenskih protikomunističnih borcev-Tabor

I. IME, ZNAČAJ ORGANIZACIJE

Člen 1. Ime organizacije je „Zveza slovenskih protikomunističnih borcev TABOR.“

Člen 2. „Zveza DSPB Tabor“ je nepristranska organizacija Slovencev združenih v borbi za osnovne človečanske pravice, v smislu krščanske ideologije in deklaracije Združenih narodov.

Člen 3. Namen:

a) Glavna naloga in namen organizacije je povezati vse Slovence v borbi proti tiranijam, ki zanikajo osnovne človečanske pravice in krščanska načela, in podpreti vse sile, ki se borijo za slovensko suverenost v smislu teh načel.

b) Ohranjati in poživljati zgodovinsko kulturna in verska izročila, lastna slovenskemu narodu.

c) S tiskom in javnimi nastopi voditi borbo v smislu organizacijskih pravil in idej.

d) Zbirati zgodovinsko važen material o komunistični revoluciji v Sloveniji in ohranjati spomin padlih borcev.

e) Informirati zunanji svet o položaju in razvoju v domovini.

f) Preko socialnega sklada organizacije pomagati invalidom, bolnim in onemoglim borcem odnosno njihovim rodbinam.

II. ČLANSTVO

Člen 4. Člani Zveze so krajevna društva, člani krajevnih društev pa lahko postanejo vsi Slovenci, ki soglašajo in delujejo v smislu značaja in namena organizacije. Član društev lahko postane vsak Slovenec ali Slovenka po dopolnjenem 18. letu.

Člen 5. Članstva ne morejo dobiti osebe, ki istočasno pripadajo organizacijam, katere so po zakonu USA, Kanade, Argentine ali katere koli demokratične države, označene za prevratne.

Člen 6. Članstvo v organizaciji preneha z izstopom ali izključitvijo. Izključen je član, ki preneha sodelovati v delu organizacije, t. j. preneha s plačevanjem članarine za več kot dve leti, ali če s svojim javnim zadržanjem škoduje organizaciji. Izključitev predlaga krajevni odbor ali poverjeništvu, ki mora o tem obvestiti tudi prizadetega člana. Ta pa se lahko pritoži na nadzorni odbor Zveze, ki ima v tem končno odločitev.

Člen 7. Društva Tabor se lahko formirajo v vsakem kraju, kjer žive Slovenci s tem, da člani izvolijo vsaj tričlanski odbor ali zastopstvo. Dru-

štva pobirajo naročnino oziroma članarino določeno na glavnih občnih zborih in se preko opolnomočenih delegatov ali zastopnikov udeležijo občnih zborov. Društva so avtonomne organizacije v svojem poslovanju in delujejo složno z ostalimi društvi in glavnim odborom, toda nikdar v nasprotju s pravili organizacije kot celote.

III. ORGANIZACIJA

Člen 8. Organizacija "ZVEZA DSPB TABOR" deluje preko glavnega odbora, krajevnih društev in poverjeništev.

a) Glavni odbor vodi celotno organizacijo.

b) Krajevni dobori ali poverjenišтва delujejo v posameznih krajih v smislu točke I in po določenem organizacijskem poslovníku, ki ima značaj pravil.

IV. OBČNI ZBOR

Člen 9. Vrhovni organ organizacije je glavni občni zbor, ki se skliče vsako leto, volitve v glavni odbor pa se vrše vsako drugo leto. Sklicuje ga predsednik glavnega odbora.

Člen 10. Občni zbor sestavljajo:

a) Delegati in glavni odbor. Vsako krajevno društvo ima pravico na enega delegata za vsakih 25 članov. Manjše začetno število ali presežek števil članov upravičujeta tudi po enega delegata.

b) Pravico do glasovanja imajo le pooblašteni delegati ali zastopniki. V slučaju enakosti glasov odloča predsednik. Udeležba na občnih zborih je mogoča tudi vsem drugim članom organizacije, nimajo pa volilne pravice.

c) Občni zbor se vrši v smislu organizacijskega poslovníka. Navadna večina zadostuje za sprejem navadnih odločitev. Sprememba pravil, imena ali namena organizacije pa mora biti izglasovana z dvetretjinsko večino.

d) V kolikor je to možno z ozirom na število članstva, imajo svoj vsakoletni občni zbor tudi krajevna društva in poverjenišтва.

V. ZVEZO BORCEV PREDSTAVLJAJO

Člen 11. Glavni odbor in nadzorni odbor Tabora. Glavni odbor sestavljajo: predsednik, podpredsednik, gl. tajnik, blagajnik, duhovni vodja in še en odbornik. Člani gl. odbora so tudi predsedniki krajevnih društev. Glavni odbor po vsakokratni izvolitvi imenuje ali potrdi sledeče: gospodarskega referenta, socialnega referenta, zgodovinsko-tiskovnega referenta in konzorcij, ter pomočnika upravnika.

Člen 12. Zgoraj navedeni izvoljeni del glavnega odbora, razen duhovnega vodje — mora v celoti biti v istem kraju. Člani Glavnega odbora so lahko istočasno tudi člani Krajevnega odbora.

Člen 13. Osnovna naloga glavnega odbora je povezovati vsa krajevna

društva in zastopstva v harmonično delovanje. Glavni odbor izvršuje tiste funkcije, ki so skupne in v korist vsem včlanjenim društvom.

Člen 14. Glavni odbor deluje v smislu organizacijskega poslovnika.

Člen 15. Nadzorni odbor sestavljajo trije člani voljeni na glavnem obnem zboru. Nadzorni odbor vrši tudi funkcijo razsodišča. V slučaju razpusta ali odstopa glavnega odbora, predsedniki krajevnih organizacij kot člani glavnega odbora skličejo v roku 30 dneh izredni občni zbor.

VI. SREDSTVA

Organizacija pridobiva sredstva iz: a) članarine; b) gospodarskega sklada; c) prostovoljnih prispevkov.

VII. GLASILO ORGANIZACIJE

Člen 16. Organizacijsko glasilo je revija Tabor.

Člen 17. List izdaja konzorcij, upravljata ga uredniški in upravni odbor. Predsednika teh odborov sta polnomočna člana glavnega odbora, ki ju potrdi vsakokratno izvoljeni glavni odbor. Oba odbora delujeta v smislu organizacijskega poslovnika.

VIII. ORGANIZACIJSKI POSLOVNIK

Člen 18. Celotno delovanje določa organizacijski poslovnik, ki ga odobri glavni občni zbor; kasnejše spremembe pa lahko izvede vsakokratni glavni odbor.

IX. RAZPUST ORGANIZACIJE

Člen 19. Organizacijo more razpustiti glavni občni zbor z dvetretjinsko večino. Isti občni zbor mora z dvetretjinsko večino določiti način likvidacije premoženja, ki bi ga organizacija v času razpusta imela.

DAROVALI SO:

Darovano od 20. septembra 1970 do 25. oktobra 1971	DSPB-Tabor Cleveland prireditve 3. 10. 70	520.—
	Dr. Lukež Franc	11.—
Končar Florijan	Družina Marka Sfiligoja v spomin pok. Rudolf Lukež st.	10.—
N. N., Cleveland	Dolinar Milan	5.—
Lobe Berta	Bančne obresti	14.23
Štepec Tone		

DAROVI ZA INVALIDSKI SKLAD ZDSPB-TABOR

Meršol Stanko	2.—	Hutar Matija	5.—
DSPB-Tabor Milawukee	20.—	Gospa Dejak	3.50
Posebej člani:		Suhadolnik Janez	5.—
Prah Tone	10.—	Lobe Berta	5.—
Limoni Janez	10.—	DSPB-Tabor, Cleveland	100.—
Mejač Franjo	10.—	Žnidaršič Janez	10.—
Dr. Mejač Miha	10.—	Skupaj USA dolarjev	1.241.54
Jakoš Ivan	10.—		
Kunovar Ivan	5.—	DSPB-Tabor, oronto, od pri-	
Galič Lojze	5.—	reditev 3. 10. 70	427.—
Kotar Rudi	5.—	DSPB-Tabor, Montreal, člani	
Bambič Ivan	5.—	Rupnik Ivan	10.—
Cofflet Mary	5.—	Starič Lojze	10.—
Jaklič Lojze	5.—	Potočnik Lojze	10.—
Širok Emerik	5.—	Koritnik Tone	10.—
Lobe Berta, Cleveland	5.—	DSPB-Tabor, Batawa, člani	
N. N., Cleveland	5.—	Gospodarič Albin	5.—
Jakopič Marijan	5.—	Medved Venceslav	2.—
Omahen Ignacij	5.—	Košir Franc	2.50
Pičman Janez	5.—	Klemenčič S'ane	6.—
Zajec Louis	5.—	Trček Ivan	3.—
Mrak Stanko, Gary	5.—	Zalešak Marija	1.—
Sojer Jože	5.—	Farkaš štefan	1.—
Fujs Franc	3.—	Medved Ivo	2.50
Urankar Marija	10.—	Palčič Ivan, Hamilton	1.50
DSPB-Tabor, Cleveland	100.—	Ložar Drago	2.—
Zajec Karel	10.—	Skol Franc, Alberta	8.—
Petrič John	5.—	DSPB-Tabor, Toronto	100.—
Dejak Franc	10.50	Plut A., Hamilton	2.—
Dovjak Jože, namesto venca		Palčič Ivan	3.—
za pok. John Šulen	20.—	DSPB-Tabor, Montreal, člani	
Bančne obresti	54.87	Starič Lojze	15.—
Hren France	10.—	Rupnik Ivan	10.—
Kulturno društvo Triglav,		Koritnik Francka	10.—
Milwaukee	25.—	Koritnik Tone	10.0
Od spominske maše za pok.		Poljanc Jože	5.—
generalom Rupnikom	110.—	Potočnik Lojze	5.—
Žele Franc, Conn	2.—	Horvat Franc	5.—
Suhadolnik Janez	5.—	Cerar Jože, Hamilton	20.—
Berkopec Ivan	5.—	Skol Franc, Alberta	4.—
Longar Albin	5.—	Skupaj kanadskih dolarjev .	690.—

SLOVENSKO ZAVETIŠČE JE DELO VSE SLOVENSKE EMI-
GRACIJE IN NIHČE NIMA PRAVICE ZASLUG. VSA PRA-
VICA JE PRAVICA REVEŽEV, ZASLUGA PA PRIPADA NA-
ŠIM MRTVIM, SLOVENSKO ZAVETIŠČE JE IZGOVORJENI
KOT POMOČI POTREBNIM SLOVENCEM.

VSEBINA

El Leninismo y América Latina	257
Nekaj o Slovenskem zavetišču dr. Gregorija Rožmana	259
Suverenost slovenskega naroda (R. Rudež)	261
Nepozabnim v spomin (V. D.)	264
Pripombe k povesti „Huda pravda“ (Stane Buda)	269
Iz društev	271
Pomembna tridesetletnica	280
Naši možje	280
Naše žene	281
Zanimivi paberki	281
Iz pisem	282
Za beležnico	283
Priateljsko kosilo v zavetišču	284
Statut ZDSPB „TABOR“	286
Darovali so	288

Correo Argentino Sucursal J. L. Suárez (Bs. As.)	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 8133 <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin: 5px 0;"/> FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 2619
--	---